

38. VETERANSKI SPOMINSKI POHOD NA TRIGLAV

Vir/avtor: Damjan Renko

Fotografije: osebni arhiv Jože Mencin, Facebook profili (Ministrstvo za notranje zadeve, PVD Sever Zasavje, Vid Šibelja)

Video zapis: Brane Gradišnik (<https://www.youtube.com/watch?v=fHGVMClcawg>)

Tudi letošnji že 38. veteranski spominski pohod na Triglav je potekal med 12. in 13. julijem. Bistvo tega pohoda je v ohranjanju spomina na leto 1944, ko so se na vrh našega očaka Triglava v različnih časovnih obdobjih povzpele tri partizanske patrolje. Zadnja od teh je v oktobru 1944 tudi izobesila slovensko zastavo kot simbol slovenstva. Seveda v ta okvir sodi tudi ohranjanje spomina na razvitje slovenske trobojnice na vrhu Triglava leta 1991, ko so jo ob osamosvojitvi Slovenije razvili in izobesili domoljubi, gorski reševalci, policisti, novinarji in drugi. Tudi letošnjega je družno organiziral organizacijski odbor iz vrst veteranskih in stanovskih organizacij (ZB NOB Radovljica, ZVVS, ZSČ in ZPVD Sever) v sodelovanju z MORS in občino Bohinj.

Na pohod se je letos iz vrst članic ZPVD Sever prijavilo 46 udeležencev, na vrh našega očaka Triglava pa se je uspelo povzpeti skupaj 276 pohodnikom. Glavnina pohodnikov se je na pot podala v petkovih jutranjih urah s Pokljuke. Tisti iz bolj oddaljenih krajev, kot so iz Ankarana, Kopra, Kuma, Cerja, Nanosa in Radovljice, pa so od doma tradicionalno krenili že nekaj dni prej. Po petkovem vzponu na Triglav bi morala ob 16. uri pred Triglavskim domom na Kredarici potekati že tradicionalna slovesnost s povsem spontanim kulturnim programom, ki velja za enega najbolj čustvenih delov pohoda. Tega namreč že vrsto let tradicionalno oblikujejo sami pohodniki, praporščaki in člani orkestra slovenske vojske, zato je toliko bolj izviren in pristrčen ter predstavlja uvod v popoldansko - večerno druženje. Žal je opisana slovesnost zaradi izredno slabega vremena pred Triglavskim domom na Kredarici odpadla ter bila nato v manjšem obsegu izvedena v njegovih prostorih. Ker se predsednik ZPVD Sever dr. Tomaž Čas ni mogel udeležiti pohoda je njegov govor v tem delu ob tej priložnosti prebral bivši predsednik društva Jože Mencin (op.: celoten govor je v prilogi).

Zaključna slovesna prireditev pohoda s kulturnim programom v soboto, dne 13. 7. 2024 je bila kot vsako leto doslej izvedena na stadionu biatlonskega centra na Rudnem polju na Pokljuki. V kulturnem delu programa so sodelovali: Orkester Slovenske vojske, Partizanski pevski zbor in recitatorji.

Prireditve, ki nedvomno združuje veteranska združenja v Sloveniji, se je letos po ocenah organizatorjev udeležilo okoli 300 obiskovalcev, pričela pa se je s svečanim prihodom veličastne povorke praporščakov, med njimi tudi naš praporščak Andrej Lombar in množice pohodnikov na biatlonski stadion.

Med publiko so bili med vidnimi gosti: minister za notranje zadeve in slavnostni govornik Boštjan Poklukar, župan občine Bohinj, Jože Sodja, predsednik ZZB NOB Slovenije, Marijan Križman, predsednik ZVVS upok. generalmajor Ladislav Lipič, predsednik ZPVD Sever, dr. Tomaž Čas idr.

V kulturnem programu so nastopili: Orkester Slovenske vojske in Partizanski pevski zbor ter recitatorji.

Slovesnost se je pričela z izvedbo državne himne, v nadaljevanju pa je povezovalka programa besedo najprej predala podpredsedniku organizacijskega odbora 38. veteranskega spominskega pohoda na Triglav Janezu Kunstlju. Slednji se je po pozdravu pohodnikom in udeležencem zaključne slovesnosti zahvalil za sodelovanje tudi vsem soorganizatorjem, prostovoljcem, nastopajočim, donatorjem in pa MORS, ki so tako kot vsako leto doslej omogočili izvedbo takega obsežnega pohoda in zaključne slovesnosti.

Sledila sta pozdravna nagovora in sicer se je aktualni župan občine Bohinj, Jože Sodja, z besedo sprehodil skozi polpreteklo zgodovino in pri tem opisal tudi pomen tega pohoda. V zaključku je vse prisotne povabil k udeležbi na pohodu tudi v letu 2025.

V drugem pozdravnem nagovoru je podpredsednik organizacijskega odbora veteranskih organizacij Gorenjske Janez Kunstelj poudaril: *»Izobešanje slovenskih zastav nas na tej slovesnosti povezuje z dogodki, ki so prežeti s pogumom, domoljubjem, neomajno željo po svobodi.«*

V nadaljevanju je povezovalka toplo pozdravila prisotno 99-letno partizanko Angelco Vidic – Vlasto, ki je bila v letu 1944 v eni od partizanskih patrolj, ki je na vrhu Triglava izobesila slovensko zastavo. Pozdrav

je veljal tudi prisotnemu 77-letnemu gorskemu reševalcu Janezu Brojanu, ki je skupaj z drugimi gorskimi reševalci ob osamosvojitvi Slovenije 1991 razvil slovensko državno zastavo na vrhu Triglava.

Kot slavnostni govornik je nato nastopil minister za notranje zadeve, Boštjan Poklukar, ki je v uvodu poudaril, da je bil prav Triglav v preteklosti pogost navdih. *»Kot narod smo lahko odkrito ponosni na velikane Slovenstva, ki so nam skozi stoletja, korak za korakom, upor za uporom, besedo za besedo omogočili življenje v svobodi in miru demokratičnega sveta,«* je dejal.

Ob tem je publiki zagotovil: *»Zelo jasno in zelo naglas povem, da raznih vard, vaških straž in neonacističnih skupin ne bomo dovolili.«*

V tem delu je vsekakor potrebno navesti tudi, da je minister Poklukar že sredi letošnjega junija v okviru odgovora na poslansko vprašanje v Državnem zboru dejal, da Policija potrebuje bolj čvrsta pravna orodja za pregon javnega spodbujanja sovraštva, za to pa bodo potrebne spremembe kazenskega zakonika in prekrškovne zakonodaje. Koalicijske poslanske skupine so tako predlog novele zakona o varstvu javnega reda in miru, ki prepoveduje poveličevanja nacizma in fašizma v tem mesecu že vložile v parlamentarni postopek. V Sloveniji namreč to po trenutni zakonodaji ni izrecno prepovedano.

Minister je tudi dejal, da smo kot narod lahko odkrito ponosni na mnoge Slovenke in Slovence, ki so nam omogočili današnje ustvarjalno in dostojanstveno življenje v sodobni, miroljubni in demokratični državi. V zaključku je dejal: *»Tako tudi danes slovenska Policija neutrudno skrbi za notranjo varnost in javni red v R. Sloveniji zato, da živimo v eni najbolj varnih držav na svetu.«*

Ob zaključku se je povezovalka programa zahvalila soorganizatorjem za vso pomoč pri izpeljavi pohoda in zaključne prireditve. Zahvale so bili seveda deležni tudi vsi nastopajoči za vloženi trud, vsi prisotni pa so prejeli tudi prijazno povabilo k ponovnemu snidenju v letu 2025.

Spominskega veteranskega pohoda na Triglav sta se iz našega društva letos udeležila bivši predsednik društva Jože Mencin in Robert Jakopič. Zaključne slovesnosti na Rudnem polju pa se je poleg praporščaka Andreja Lombarja udeležilo še sedem članov društva (Branko Celar, Ivan Hočevar, Anton Hribar, Aneta Lavtar, Ivo Ponjavič, Zdenko Renko, Franc Savšek) in ena članica Kluba UD MNZ Maks Perc – Kranj (Tončka Celar).